

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KHI/HSTŘ	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Historiografie středověku		
Akademický rok:	2013/2014	Tisknuto:	28.05.2024 05:13

Pracoviště / Zkratka	KHI / HSTŘ			Akademický rok	2013/2014
Název	Historiografie středověku			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 3 Kred.			Forma zakončení	Ústní
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD] Seminář 1 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	ANO
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	ANO
Letní semestr	0 / -	16 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	10
Zimní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Rozvrh	Ano			Vyučovaný semestr	Letní semestr
Vyučovací jazyk	Čeština			Počet dnů praxe	0
Volně zapisovatelný předmět	Ano			Hodn. stup. zp. před zk.	S N
Hodnotící stupnice	1 2 3 4				
Počet hodin kontaktní					
Automat. uzn. záp. před zk.	Ano v případě předchozího hodnocení 4 nebo nic.				
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Cílem kurzu je jednak uvést posluchače do současné medievistiky (včetně aktuálních diskusí) a zároveň je seznámit se středověkými českými historiografickými památkami. Z praktického hlediska by si studenti měli osvojit moderní nástroje heuristiky a naučit se samostatně analyzovat a interpretovat jak středověké vyprávěcí prameny, tak současné historiografické texty.

Požadavky na studenta

Podmínkou udělení zápočtu je přednesení stručného referátu o přečtené knize či studii s medievistickou tematikou (max. 10 minut) a odevzdaný krátký esej (2-3 strany), v němž se student/studentka pokusí o rozbor, interpretaci, či didaktickou aplikaci vybraného středověkého historického díla. Zkouška probíhá formou ústního rozhovoru, který má prověřit znalosti probrané látky i schopnost její reflexe. Ke zkoušce student předkládá seznam nastudované literatury.

Obsah

Přednášky:

1. Medievistika - charakteristika, základní okruhy problémů. Institucionální zakotvení oboru, hlavní časopisy u nás a v zahraničí.
2. Typologie středověkých pramenů (obecně). Otázka jejich kritiky a interpretace.
3. Edice středověkých pramenů a práce s nimi.
4. Obecné rysy středověké historiografie. Vnímání času a úloha člověka v dějinách. Odras středověké mentality v literárních pramenech. Dějepisectví raného křesťanství.
5. Jednotlivé žánry středověkého dějepisectví. Národní a světové kroniky středověké Evropy.
6. Počátky českého dějepisectví - legendy, anály, Kosmas. a tzv. pokračovatelé Kosmovy.
7. Tzv. pokračovatelé Kosmovy, Zbraslavská a Dalimilova kronika.
8. Kroniky doby Karla IV.
9. Historiografie doby husitské, poděbradské a jagellonské. Nástup humanismu.
- 10.-12. Vybraná témata současné medievistiky, hlavní osobnosti oboru.

Semináře:

1. Praktické seznámení se s vybranými medievistickými časopisy a příručkami. Rozdělení referátů
2. Práce s bibliografií
3. Praktické seznámení se s vybranými edicemi (exkurze)
4. Medievistika na internetu I (institute a jejich pracovníci, bibliografie, knihovní katalogy edice pramenů)
5. Medievistika na internetu II (edice pramenů)
6. - 11. Referáty z četby a rozbor vybrané ukázky historiografického díla v závislosti na látce probrané v přednášce
12. Zhodnocení odevzdaných esejů (viz podmínky atestace) a udělení zápočtů

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

Kurz obsahově navazuje na všeobecný jednosemestrový kurz historiografie v bakalářském cyklu studia a na praktické znalosti a dovednosti získané v kurzech Úvod do studia dějepisu a Základy historických studií. Látka těchto kurzů je nyní prohlubována a cíleně zaměřena na medievistiku.

Získané způsobilosti

Student zhodnotí vývoj a význam středověké historiografie a definuje její základní žánry. Vymezí a popíše základní středověká historiografická díla vzniklá na našem území. Samostatně analyzuje a interpretuje středověký historiografický text. Orientuje se v současné medievistice, používá zdroje dostupné na internetu, určí hlavní medievistické časopisy a kriticky posuzuje současnou medievistickou literaturu.

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Prof. PhDr. Jan Kumpera, CSc. (100%)
- **Přednášející:** Doc. PaedDr. Naděžda Morávková, Ph.D. (100%)
- **Vede seminář:** Doc. PaedDr. Naděžda Morávková, Ph.D. (100%)

Literatura

- **Základní:** Kutnar, František; Marek, Jaroslav. *Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví. Od počátků národní kultury až do sklonku třicátých let 20. století.* Praha, 1997. ISBN 80-7106-252-9.
- **Doporučená:** Hanzal, Josef. *Cesty české historiografie 1945 - 1989.* Praha : Karolinum, 1999. ISBN 80-7184-751-8.
- **Doporučená:** Třeštík, Dušan. *Češi a dějiny v postmoderním očistci.* Vyd. 1. Praha : NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. ISBN 80-7106-786-5.
- **Doporučená:** Kudrna, Jaroslav aj. *Čítanka k dějinám dějepisectví II.* Praha, 1988.
- **Doporučená:** Iggers, Georg G. *Dějepisectví ve 20. století : od vědecké objektivy k postmoderní výzvě.* Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2002. ISBN 80-7106-504-8.
- **Doporučená:** Klápště, Jan; Plešková, Eva; Zemlička, Josef (edd.). *Dějiny ve věku nejistot. Sborník k příležitosti 70. narozenin Dušana Třeštíka.* Praha, 2003. ISBN 80-7106-647-8.
- **Doporučená:** Burke, Peter. *Francouzská revoluce v dějepisectví. : škola Annales (1929-1989).* Vyd. 1. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2004. ISBN 80-7106-719-9.
- **Doporučená:** Goetz, Hans-Werner. *Moderne Mediävistik. Stand und Perspektiven der Mittelalterforschung 1990 - 2002.* Praha, 2003.
- **Doporučená:** Třeštík, Dušan. *Mysliť dějiny.* 1. vyd. Praha/Litomyšl : Paseka, 1999. ISBN 80-7185-229-5.
- **Doporučená:** Soukup, Pavel; Šmahel, František (edd.). *Německá medievistika v českých zemích do roku 1945.* 1. Vyd. Praha : Filosofia, 2004. ISBN 80-7007-201-6.
- **Doporučená:** Janovský, Julius. *Stručný nástin vývojových směrů dějepisectví od počátků do poloviny 18. století.* Praha, 1993.
- **Doporučená:** Holzbachová, Ivana. *Škola Annales a současné pojetí dějin (antologie textů).* Brno, 1995. ISBN 80-210-1098-3.

Časová náročnost

Všechny formy studia

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Kontaktní výuka	24

Praktická výuka [vyjádření počtem hodin]	12
Příprava prezentace (referátu) [3-8]	10
Příprava na zkoušku [10-60]	50
Účast na exkurzi [reálný počet hodin - max. 8h/den]	8
Celkem:	104

Vyučovací metody

Diskuse
 Výuka podporovaná multimédií
 Prezentace práce studentů
 Seminární výuka
 Samostatná práce studentů
 Samostudium literatury
 Studium textů
 Přednáška
 Exkurze, výuka v terénu

Hodnotící metody

Ústní zkouška
 Individuální prezentace na semináři
 Kvalita zpracovaného referátu
 Demonstrace dovedností při semináři
 Průběžná evaluace

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etap	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Učitelství pro základní školy	Navazující	Prezenční	Učitelství dějepisu pro základní školy	2	13	2013	Povinně volitelné předměty	B		LS
Učitelství pro základní školy	Navazující	Prezenční	Učitelství dějepisu pro základní školy	2	1	2013	Povinně volitelné předměty	B		LS